

Eleccions legislatives del 19 de novembre de 1933. Intervenció de Joan Comorera al míting de presentació de la candidatura de la Unió Socialista de Catalunya (USC).

El BOC⁽¹⁾ no accepta la proposta de la USC d'unificació marxista.

Recorda que la USC i els seus homes han estat víctima d'un atac sistemàtic dels òrgans periodístics del BOC. La caiguda de la socialdemocràcia alemanya, però obrí els ulls a molts companys i s'iniciaren amb el BOC i el grup dels «trenta»⁽²⁾ converses en tons cordials, en les quals la USC proposà la unificació del moviment marxista a Catalunya per ésser aquesta unificació l'única acció eficaç contra el feixisme. La proposició fou rebutjada; malgrat això, hem col·laborat en l'acció contra el feixisme, però hem vist que a la noblesa de les nostres intencions s'ha respost amb una intenció no tan honesta una intenció simplement electoral. Així que s'anuncià la data de les eleccions municipals, el C.E. de la USC va rebre una carta molt cordial del PC proposant un pacte amb la USC i una tal Federació Socialista del PSOE. A aquesta cara nosaltres contestàrem que calia aclarir primer què significava aquesta darrera indicació.

Eren aleshores els dies de la crisi del Govern Lerroix, dies d'inquietud i d'angoixa. Un dia d'aquells rebérem dels nostres companys de Madrid notícies més alarmants, més alarmants de mai, i ens mobilitzàrem per posar-los en contacte amb els companys del «Trenta» i amb els del BOC per establir una entesa d'acció davant del perill que s'apuntava. Aprofitàrem aquella ocasió per parlar extensament amb Maurín sobre les cartes canviades, i li férem avinent que no podríem entrar amb relació mentre no s'eliminés un grup que no podíem reconèixer. Intentàrem fer-li veure que ells no devien entrar en els nostres plets interiors i que la seva posició no era lògica puix invitaven a la formació d'un front únic un grup sense representació de cap mena i en canvi deixaven fora el Partit Comunista de Catalunya.

⁽¹⁾ Bloc Obrer i Camperol

⁽²⁾ Els trentistes, grup moderat de la CNT, enfrontat a la FAI.

Aquella nit jo vaig repetir a Maurín la nostra tesi que l'aliança electoral no té importància si no es va a una unificació. Si aquesta aliança significués la unificació, aquella mateixa nit hauria quedat signat el pacte, com així es va dir a Maurín.

Aquest criteri no fou acceptat, i veient això, enduts per la nostra transigència, proposàrem un pacte postelectoral que ens assegurés un cert període de respecte mutu i d'acció comuna. Cap de les condicions fou acceptada i davant d'aquests fets, el C.E. de la USC aconsellà a la F.C. de Barcelona anar sola a les eleccions.

(...)

Per això la USC va propiciar l'ample front d'esquerres. L'únic partit que respongué a aquesta crida fou l'Esquerra Republicana de Catalunya. A l'endemà mateix hi hagué un canvi d'impressions amb el seu president. Aquesta coalició d'esquerres, al nostre criteri, anava des de l'Acció Catalana fins als comunistes i així ho manifestàrem al senyor Macià.

Un fracàs de les gestions prop del grup oprimít i AC

Immediatament, el company Serra i Moret i jo iniciàrem gestions prop del grup Lluhí per posar-lo en relació amb l'Esquerra. Les gestions es feren i el senyor Macià digué que ell no seria un obstacle. Però amb fonda sorpresa, a l'endemà veiérem com el grup «Opinió» accentuava els seus atacs contra l'Esquerra i arribàrem a la conclusió que sols es proposaven formar un front d'esquerres contra l'Esquerra. Es portaren també gestions prop d'Acció Catalana, però tot fou debades, perquè aquests imposaren una participació de dotze candidats. L'Esquerra hagué de dir-los que només podia acceptar els tres que tenia, cosa que ja té molta importància, puix que cap dels actuals diputats no ha estat elegit pels vots del propi partit. (...)

Comencen uns dies difícils. Els nostres enemics ens tractaran de tot. Tot ens serà dit, per separar-nos, per disgregar-nos, per desmoralitzar-nos. Cal que tots els companys tinguin el valor de controlar els seus nervis. És possible que el CE de la USC s'hagi equivocat, puix no som infal·libles, però cal advertir que aquesta opinió dels companys no pot significar una indisciplina. Cal tenir en compte que totes les responsabilitats poden ésser exigides dintre el nostre

partit. Cal que ens formem una nova consciència, cal saber el que és una disciplina socialista. Cal fer això, car de no fer-ho, ultra la disciplina, hi hauria una injúria greu contra els membres del C.E., que en aquests dies han sofert més que tots els militants, davant la gran responsabilitat dels moments i davant la sorpresa dels esdeveniments. Hem sofert per l'organització, hem viscut per l'organització. Hem cregut veure quina era la necessitat del moment polític. Creiem que hem encertat i sabem que en aquesta lluita totes sabreu fer un sol cos per lluitar pel triomf de les esquerres i per la destrucció definitiva de la reacció.